

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามโครงการ RMU-eDL เรื่องระบบปฏิบัติการ วินโดวส์เบื้องต้น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี มีลำดับขั้นตอนในการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. วิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. การดำเนินการศึกษา
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียน วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีใน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ในโรงเรียน โครงการ ศูนย์ทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อพัฒนาชนบท ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 10 โรงเรียน จำนวน 195 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน บ้านดอนหวานหัวหนอง จำนวน 1 ห้อง นักเรียนจำนวน 31 คน ซึ่งคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกจากโรงเรียนที่มีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องคอมพิวเตอร์ และ เทคโนโลยีต่างๆ ที่เหมาะสม และจำนวนนักเรียนเพียงพอสำหรับการวิจัย โดยเปรียบเทียบกับ โรงเรียนที่มีบริบทเดียวกัน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 รายชื่อโรงเรียนต้นแบบโครงการศูนย์ทางไกลฯ ที่เปิดสอนระดับประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม จำนวน 10 โรงเรียน

ที่	โรงเรียน	จำนวนเครื่อง คอมพิวเตอร์	จำนวนห้อง เรียน ชั้น ป.3	จำนวนนักเรียน ชั้น ป.3
1.	บ้านเม่นใหญ่	20	1	13
2.	บ้านคอนหวานหัวหนอง	50	1	31
3.	ชุมชนบ้านลาดพัฒนา	30	1	17
4.	บ้านโคกท่างาม	30	1	17
5.	ชุมชนบ้านลาดกันทรวิชัย	30	1	27
6.	บ้านคอนกลอยหนองยาง	20	1	15
7.	บ้านหนองบอนหัวหนองเหล่ายาว	20	1	28
8.	บ้านแก้งจิงแคง	20	1	6
9.	บ้านแห่บริหารวิทย์	20	1	10
10.	บ้านแพงหนองเหนือ	20	1	31
	รวม	260	10	195

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้มี 5 ชนิด คือ

1. สื่ออิเล็กทรอนิกส์
2. แบบประเมินคุณภาพสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้น
3. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ แบบนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เทคนิค CIPPA Model
4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
5. แบบสอบถามความพึงพอใจ

วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาและสร้างเครื่องมือต่าง ๆ ตลอดจนนำไปทดลอง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. สื่ออิเล็กทรอนิกส์

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ระบบปฏิบัติการวินโดวส์เบื้องต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างตามรูปแบบ ADDIE Model ซึ่งมีลำดับขั้นตอนการสร้างดังนี้

1.1 ชั้นวิเคราะห์

ผู้ศึกษาได้ศึกษารายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1.1 ศึกษารายละเอียดหลักสูตรหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี สาระที่ 3 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

1.1.2 วิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี สาระการเรียนรู้ที่ สาระที่ 3 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1.1.3 วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 รายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เรื่อง ระบบปฏิบัติการวินโดวส์เบื้องต้น กำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้ เนื้อหาย่อยโดยละเอียด กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม จำแนกกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล โดยอิงผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรแกนกลาง พุทธศักราช 2551

1.1.4 ศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้และหลักการ ออกแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตามรูปแบบ ADDIE Model โดยศึกษาจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทั้งจากหนังสือ บทความเอกสารต่าง ๆ และงานวิจัยที่เคยมีผู้ทำวิจัยมาก่อน

1.2 ชั้นออกแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์

1.2.1 ออกแบบโครงร่างสื่อในการนำเสนอ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ซึ่งประกอบไปด้วย หน้าปก สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สารบัญ แบบทดสอบก่อนเรียน เนื้อหาและกิจกรรม แบบทดสอบหลังเรียน อ้างอิง และ ปกหลัง

1.2.2 ออกแบบโครงร่างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ประกอบด้วย ปุ่มเครื่องมือสำหรับเชื่อมโยง ปุ่มควบคุมเสียง กิจกรรมเสริม

1.2.3 ออกแบบโครงร่างสื่อประสม ประกอบด้วย การนำเสนอเนื้อหา ข้อสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของแต่ละเรื่อง

1.3 ขั้นพัฒนา

1.3.1 นำเสนอโครงร่างสื่อนำเสนอด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์
ต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอคำแนะนำด้านเนื้อหาสาระ ด้านคอมพิวเตอร์ ด้านการจัดการเรียนการ
สอน ด้านหลักสูตร และด้านการวัดผลประเมินผล แก้ไขตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ

1.3.2 นำสื่อนำเสนอที่ตรวจสอบถูกต้องแล้ว ไปพัฒนาเป็นหนังสือ
อิเล็กทรอนิกส์ ตามที่ออกแบบไว้ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

1.3.3 นำสื่อนำเสนอที่ตรวจสอบถูกต้องแล้ว ไปพัฒนาเป็นสื่อประสม
ตามที่ออกแบบไว้ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

1.3.4 นำสื่อที่พัฒนาแล้วไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ เนื้อหาสาระ ด้าน
คอมพิวเตอร์ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านการวัดและประเมินผล
เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม หลังจากนั้นปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุง

1.4 ขั้นทดลองใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์

เป็นขั้นที่นำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่มีองค์ประกอบครบสมบูรณ์ มาทดลองใช้
เพื่อหาประสิทธิภาพของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยดำเนินการดังนี้

1.4.1 จัดเตรียมห้องเรียน เครื่องคอมพิวเตอร์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์

1.4.2 ทดลองแบบรายบุคคล (1 : 1) (One to One Testing) เป็นการ
ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านคอนหวานหัวหนอง ตำบลคอน
หวาน อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1 ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 3 คน
ซึ่งเป็นกลุ่มนักเรียนที่เคยเรียนเนื้อหาที่กำลังศึกษาแล้วและไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง/กลุ่มเป้าหมาย
โดยเป็นนักเรียนที่มีระดับสติปัญญาอ่อน (ผลการเรียนเฉลี่ย ไม่เกิน 1.50) 1 คน ปานกลาง
(ผลการเรียนเฉลี่ย 1.51 - 2.50) 1 คน และเก่ง (ผลการเรียนเฉลี่ย 2.51 ขึ้นไป) 1 คน โดยได้ให้
นักเรียนดูบทเรียนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทีละคนเริ่มจากคนปานกลาง คนอ่อน และคนเก่ง
ตามลำดับ ได้สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูป สี และขนาดตัวอักษร ผู้วิจัยได้นำความคิดเห็น
เหล่านั้นมาปรับปรุงแก้ไขบทเรียนโดยยึดหลักกลางๆ จากความคิดเห็นทั้ง 3 คน

1.4.3 ทดลองแบบกลุ่มเล็ก (Small Group Tryout) หลังจากแก้ไขปรับปรุง
ในการทดลองรายบุคคลแล้ว ได้นำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ระบบปฏิบัติการวินโดวส์เบื้องต้น
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทดลองกับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านคอนหวานหัวหนอง ตำบลคอนหวาน อำเภอเมือง

มหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 9 คน ซึ่งเป็นกลุ่มนักเรียนที่เคยเรียนเนื้อหาที่กำลังศึกษาแล้วและไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง/กลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีระดับสติปัญญาอ่อน 3 คน ปานกลาง 3 คน และเก่ง 3 คน โดยให้ผู้เรียนศึกษาจริงพร้อมกันทั้ง 9 คน ผู้ศึกษาได้สังเกตพฤติกรรมการเรียน ความต่อเนื่องของการเรียน ความเข้าใจในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในบทเรียนของนักเรียน จากนั้นได้นำปัญหาในการเรียนมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง ดังนี้ นักเรียนสนใจในการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์มากทำให้ใช้เวลาในการเรียนนาน คือเรียนมากกว่า 1 บทต่อ 1 ครั้ง บางคนไม่เรียงตามเนื้อหาที่จัดไว้ทำให้เกิดการสับสน เพราะเนื้อหาที่จัดไว้เรียงลำดับเนื้อหาการเรียนรู้อย่างไรก็ตาม ข้ามขั้นตอนเมื่อใดจะไม่เข้าใจทันทีจึงนำหลักการนี้ไปเขียนเพิ่มเติมในคู่มือการเรียนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์

1.5 ขั้นประเมิน(Evaluation) นำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ได้ปรับปรุงสมบูรณ์แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินคุณภาพ ตามแบบประเมินคุณภาพสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่พัฒนาขึ้น ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1.5.1 นายรัตนะ บุตรสุรินทร์ ศึกษาพิเศษศึกษาศาสตร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

1.5.2 นายวีระศักดิ์ ปัตตลาโพธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดง อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

1.5.3 นายมงคล แสงอรุณ อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านแผนการสอน

1.5.4 นายรัชชัย สหพงษ์ อาจารย์คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี

1.5.5 นายกิตติพงษ์ ผลสว่าง ศึกษาพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

2. แบบประเมินคุณภาพสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ผู้ศึกษาได้ยึดแนวคิดตามลำดับขั้นตอนการพัฒนา ตามหลักการประเมิน โครงการ RMU-eDL ประกอบด้วย ด้านเนื้อหา ด้านสื่อสำหรับนำเสนอ ด้านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และด้านสื่อประสม ของ ADDIE ดังนี้

2.1 ชั้นวิเคราะห์ โดยศึกษาเอกสาร ตำรา ที่เกี่ยวกับการสร้างแบบประเมิน จากหนังสือการพัฒนาซอฟต์แวร์ทางการศึกษาของ พิสุทธา อารีราษฎร์ (2551 : 143-151) และจากหนังสือหลักการวิจัยทางการศึกษาของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 66 – 74)

2.2 ชั้นออกแบบ ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นที่จะประเมินโดยได้นำแบบประเมินของ รุ่งทิวา ปุณณะตุง (2552 : 54) มาปรับใช้โดยจัดประเด็นการประเมินคุณภาพของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ไว้ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง ด้านภาพภาษา และเสียง ด้านตัวอักษรและสี ด้านแบบทดสอบ ด้านการจัดการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และด้านคู่มือการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หลังจากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง และความครอบคลุมคุณภาพสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่จะประเมิน โดยผู้วิจัยได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา ยกตัวอย่างเช่น ตัดข้อความที่ไม่สอดคล้องกับประเด็นการประเมินออก ปรับข้อความที่ใช้คำฟุ่มเฟือยเข้าใจยากให้สละสลวยและได้ใจความ เข้าใจง่าย แก้ไขข้อความให้ชัดเจนและตรงประเด็น

2.3 ชั้นพัฒนา โดยพัฒนาแบบประเมินสื่อประสมเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิ์ท คือ

เหมาะสมมากที่สุด	ระดับคะแนน	5
เหมาะสมมาก	ระดับคะแนน	4
เหมาะสมปานกลาง	ระดับคะแนน	3
เหมาะสมน้อย	ระดับคะแนน	2
เหมาะสมน้อยที่สุด	ระดับคะแนน	1

หลังจากนั้นนำข้อมูล ไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงให้ได้แบบประเมินคุณภาพสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.4 ชั้นทดลองใช้ นำแบบประเมินคุณภาพที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ ประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นการประเมิน โดยมีเกณฑ์การให้ประเมิน ดังนี้

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 – 5.00	หมายความว่า	เหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 – 4.49	หมายความว่า	เหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 – 3.49	หมายความว่า	เหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.50 – 2.49	หมายความว่า	เหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 – 1.49	หมายความว่า	เหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์เฉลี่ยรายข้อของระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในงานนี้ ใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนนตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 (รุ่งทิวา ปุณณะตุง. 2552 : 59)

2.5 ชั้นประเมินผล ปรับปรุงตามคำแนะนำอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ แล้วจัดทำแบบประเมินคุณภาพสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้สำหรับ ประเมินคุณภาพของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้นไป

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามรูปแบบของ ADDIE Model ดังนี้

3.1 ขั้นการวิเคราะห์ ผู้ศึกษาได้ศึกษารายละเอียดดังนี้

3.1.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบที่ดีจากหนังสือ เทคนิคการออกข้อสอบ และวิธีหาความเที่ยงตรง อำนาจจำแนกความเชื่อมั่นของแบบทดสอบของ พิสุทธา อารีราษฎร์ (2551 : 123-127) และจากหนังสือการวิจัยเบื้องต้นของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 59-63)

3.1.2 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระของหลักสูตรที่กำหนด

3.2 ขั้นการออกแบบ ผู้ศึกษาได้นำเนื้อหาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ระบบปฏิบัติการ วินโดวส์เบื้องต้น มาแบ่งเป็นเนื้อหาย่อยได้ดังนี้

3.2.1 แนะนำระบบปฏิบัติการวินโดวส์ และการเข้าสู่ระบบปฏิบัติการวินโดวส์

3.2.2 การใช้เมาส์

3.2.3 การเรียกใช้งานโปรแกรมต่าง ๆ บนวินโดวส์

3.2.4 การปรับแต่งพื้นหลังของเดสก์ท็อป

3.2.5 การใช้โปรแกรมถอนอมจอภาพ

3.3 ขั้นการพัฒนา ผู้ศึกษาสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ครอบคลุมจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม จากนั้นดำเนินการดังนี้

3.3.1 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกับข้อ 1.5 ประเมินความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมกับแบบทดสอบ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ให้ +1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่า ข้อสอบนั้นวัดตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ให้ 0 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อสอบนั้นวัดตามจุดประสงค์เชิง

พฤติกรรม

ให้ -1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นไม่สอดคล้องกันระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

3.3.2 วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาผลรวมของคะแนนในข้อสอบแต่ละข้อของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดแล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อดูดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และเนื้อหา โดยใช้สูตร IOC (พิสุทธา อารีราษฎร์, 2551 : 121) หลังจากพิจารณาค่าเฉลี่ยของข้อสอบแต่ละข้อแล้วพบว่าค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.6 – 1.00 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด (รายละเอียดดัง ภาคผนวก จ)

3.4 ขั้นทดลองใช้ นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญไปคัดเลือกแบบทดสอบเพียง 25 ข้อ โดยคัดเลือกข้อสอบที่ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดคือมีค่าระดับความยากง่ายอยู่ระหว่าง .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป เลือกบทละ 5 ข้อ เพื่อทดลองใช้ (Try-Out) กับนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกก่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 คน ทั้งนี้ไม่ใช่ นักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) (รายละเอียดดัง ภาคผนวก ฉ) และ ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ (รายละเอียดดัง ภาคผนวก ช)

3.5 ขั้นประเมินผล นำข้อสอบมาตรวจให้คะแนน โดยให้ข้อที่ตอบถูกเป็น 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดเป็น 0 คะแนน นำผลมาวิเคราะห์

3.5.1 เมื่อได้ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบแล้ว ผู้ศึกษาคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานและตรงตามเนื้อหาจำนวน 25 ข้อ เพื่อนำมาเป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยที่มีการสลับข้อคำถามและตัวเลือกในข้อเดียวกัน (วิเชียร เกตุสิงห์, 2541 : 80)

3.5.2 กำหนดหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตร KR - 20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson)

3.5.3 นำแบบทดสอบที่ผ่านขั้นตอนทั้งหมดไปใช้ทดลองจริง (รายละเอียดดัง ภาคผนวก ง)

4. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยเทคนิคชิปปา

ผู้ศึกษาได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ แบบ ADDIE Model ทั้ง 5 ขั้นตอน และยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยเทคนิคชิปปา ในขั้นพัฒนา ดังนี้

4.1 ขั้นวิเคราะห์ ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระที่ 3 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มาตรฐาน ง 3.1 เข้าใจ เห็นคุณค่าและใช้

กระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการสืบค้นข้อมูล การเรียนรู้ การสื่อสาร การแก้ปัญหา การทำงาน และอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีคุณธรรม

4.2 ชั้นออกแบบ ศึกษาทฤษฎีแนวคิดในการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยใช้เทคนิค ชิปปา ที่จะนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้โดย โดยแบ่งเนื้อหาสาระ แบ่งเป็น 5 เล่ม ดังนี้

เล่มที่ 1 แนะนำระบบปฏิบัติการวินโดวส์ และ
การเข้าสู่ระบบปฏิบัติการวินโดวส์

เล่มที่ 2 การใช้เมาส์

เล่มที่ 3 การเรียกใช้งาน โปรแกรมต่าง ๆ บนวินโดวส์

เล่มที่ 4 การปรับแต่งพื้นหลังของเดสก์ทอป

เล่มที่ 5 การใช้โปรแกรมถอนจอภาพ

4.3 ชั้นพัฒนา

4.3.1 ดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยใช้เทคนิค ชิปปา ใช้เวลาสอน 10 ชั่วโมง จำนวน 5 แผน คือ 1. แนะนำระบบปฏิบัติการ วินโดวส์ และการเข้าสู่ระบบปฏิบัติการวินโดวส์ 2. การใช้เมาส์ 3. การเรียกใช้งาน โปรแกรมต่าง ๆ บนวินโดวส์ 4. การปรับแต่งพื้นหลังของเดสก์ทอป และ 5. การใช้โปรแกรมถอนจอภาพ แต่ละแผนมีรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดย เทคนิค ชิปปา แบ่งเป็น 7 ชั้น ดังนี้

1) ชั้นทบทวนความรู้เดิม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเชื่อมโยง ความรู้ใหม่ กับความรู้เดิมของตน กิจกรรมในขั้นนี้ ได้แก่ การสนทนาซักถามให้ผู้เรียนบอกสิ่งที่ เคยเรียนรู้การให้ผู้เรียนเล่าประสบการณ์เดิมหรือการให้ผู้เรียนแสดง โครงสร้างความรู้(Graphic Organizer) เดิมของ ตน

2) ชั้นแสวงหาความรู้ใหม่ เพื่อให้ผู้เรียนหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ ต่าง ๆ ทั้งที่ครูจัดให้และแสวงหาด้วยตนเอง

3) ชั้นศึกษาทำความเข้าใจความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม เพื่อให้ ผู้เรียนสร้างความหมายของข้อมูลหรือประสบการณ์ใหม่ สรุปความเข้าใจแล้วเชื่อมโยงกับ ความรู้เดิม กิจกรรมในขั้นนี้ ได้แก่ การให้ผู้เรียนใช้กระบวนการต่าง ๆ ด้วยตนเอง เช่น กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่มหรือกระบวนการแก้ปัญหา สร้างความรู้ขึ้นมา

4) ชั้นแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม เพื่ออ้ากกลุ่มเป็น เครื่องมือใน การตรวจสอบความรู้ความเข้าใจและขยายความรู้ความเข้าใจของตนให้กว้างขึ้น กิจกรรมนี้ ได้แก่

การให้ผู้เรียนแต่ละคนแบ่งปันความรู้ความเข้าใจให้ผู้อื่นรับรู้และให้กลุ่มช่วยกันตรวจสอบความรู้ความเข้าใจซึ่งกันและกัน

5) ขั้นสรุปและจัดระเบียบความรู้ เพื่อให้ผู้เรียนจดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้ง่าย กิจกรรมนี้ได้แก่ การให้ผู้เรียนสรุปประเด็นสำคัญ ประกอบด้วย มโนทัศน์หลัก และมโนทัศน์ย่อยของความรู้ทั้งหมด ทั้งความรู้เดิมและความรู้ใหม่แล้วนำมารวบรวมเรียบเรียงให้ได้ ใจความสาระสำคัญครบถ้วน สะดวกแก่การจดจำ ครูอาจให้ผู้เรียนจัดเป็น โครงสร้างความรู้ (Graphic Organizer) ซึ่งเป็นวิธีการที่ช่วยในการจดจำข้อมูลได้ง่าย

6) ขั้นแสดงผลงาน เพื่อให้โอกาสผู้เรียนได้ตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของตนด้วย การได้รับข้อมูลย้อนกลับจากผู้อื่น กิจกรรมนี้ได้แก่ การให้ผู้เรียนแสดงผลงานการสร้างความรู้ของตนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น จัดนิทรรศการ จัดการอภิปราย แสดงบทบาทสมมติ เขียนเรียงความ วาดภาพ แต่งคำ ประพันธ์ เป็นต้น และอาจมีการจัดประเมินผลงานโดยใช้เกณฑ์ที่เหมาะสม

7) ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อฝึกฝนให้ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้เกิดความเข้าใจ และความชำนาญ กิจกรรมนี้ได้แก่ การที่ครูให้ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินการใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งเท่ากับส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ในระยะแรกครูอาจตั้ง โจทย์สถานการณ์ต่าง ๆ แล้วให้ผู้เรียนนำความรู้ที่มีมาใช้ในการสถานการณ์นั้น ในแต่ละขั้นการเรียนการสอนใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์แต่ละชนิดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในขั้นการจัดการเรียนการสอน

ขั้นที่	ขั้น	สื่อที่ใช้
1	ขั้นทบทวนความรู้เดิม	1. ใบงาน 3.1 2. สื่อแอนิเมชัน ชุดแบบทดสอบ
2	ขั้นแสวงหาความรู้ใหม่	1. ใบงาน 3.2 2. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เล่ม 1
3	ขั้นศึกษาทำความเข้าใจความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม	หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เล่ม 1
4	ขั้นแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม	สื่อนำเสนอ เล่ม 1
5	ขั้นสรุปและจัดระเบียบความรู้	หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เล่ม 1
6	ขั้นแสดงผลงาน	1. ใบงาน 3.3 2. สื่อแอนิเมชัน ฉบับข้อสอบ
7	ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้	ใบกิจกรรม 3

4.3.2 นำแผนการจัดการเรียนรู้ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความ ถูกต้องความเหมาะสมและความสอดคล้องของสาระสำคัญ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม สาระการ เรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล แล้วนำข้อเสนอมาปรับปรุงและ แก้ไข

4.3.3 นำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่สร้างขึ้นพร้อมแบบประเมินแผนการจัดการ เรียนรู้ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ เนื้อหา จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม กิจกรรมการสอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

4.3.4 ผู้เชี่ยวชาญประเมินที่ละแผนโดยกำหนดเกณฑ์การประเมินตามความ เหมาะสม ออกเป็น 5 ระดับ ตามแบบของลิคอร์ท (Likers) เป็นแบบมาตราส่วนการประมาณค่า (Rating Scale) ดังนี้

เหมาะสมมากที่สุด ให้คะแนนเท่ากับ 5

เหมาะสมมาก ให้คะแนนเท่ากับ 4

เหมาะสมปานกลาง ให้คะแนนเท่ากับ 3

เหมาะสมน้อย ให้คะแนนเท่ากับ 2

เหมาะสมน้อยที่สุด ให้คะแนนเท่ากับ 1

4.3.5 ขั้นตอนการใช้ นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข ตาม คำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ นำไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโคกก่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาข้อบกพร่องด้านการ ใช้ภาษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเวลา ก่อนนำแผนการจัดการเรียนรู้ไป ใช้สอนจริง

4.3.6 ขั้นประเมินผล นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขและจัดพิมพ์เป็น ฉบับที่สมบูรณ์นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

5. แบบสอบถามความพึงพอใจ

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

5.1 ขั้นการวิเคราะห์ โดยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความพึงพอใจ และวิธีการสร้างแบบประเมินจากหนังสือการวิจัยเบื้องต้นของบุญชม ศรีสะอาด (2545 : 100-103) และศึกษาการประเมินความพึงพอใจจากหนังสือการพัฒนาซอฟต์แวร์ทางการศึกษาของพิศุทธา อารีราษฎร์ (2551 : 174)

5.2 ขั้นตอนแบบ ผู้ศึกษาได้ศึกษาแบบประเมินความพึงพอใจของเวียงชัยทองจรัส โดยนำมาปรับกรอบที่ ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยใช้เทคนิคชิปปา จำนวน 30 ข้อ ใช้จริง 20 ข้อนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจพิจารณาความเหมาะสมของข้อคำถามแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำแบบประเมินความพึงพอใจที่ปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบประเมินแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

5.3 ขั้นการพัฒนา นำแบบความพึงพอใจที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 20 ข้อ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเรียบร้อยนำไปจัดพิมพ์ โดยพัฒนาแบบประเมินความพึงพอใจเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ท ดังนี้

มีความพึงพอใจมากที่สุด	ระดับคะแนน	5
มีความพึงพอใจมาก	ระดับคะแนน	4
มีความพึงพอใจปานกลาง	ระดับคะแนน	3
มีความพึงพอใจน้อย	ระดับคะแนน	2
มีความพึงพอใจน้อยที่สุด	ระดับคะแนน	1

5.4 ขั้นการทดลองใช้ นำแบบวัดความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบยี่ดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยใช้เทคนิคชิปปา ไปทดลอง กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านเม่นใหญ่ จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

5.5 ขั้นการสรุปผล ผู้วิจัยได้จัดทำแบบประเมินความพึงพอใจเป็นฉบับสมบูรณ์ซึ่งเป็นแบบประเมินความพึงพอใจที่ได้ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากอาจารย์ที่ปรึกษาและเชี่ยวชาญแล้ว เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มทดลองต่อไป (รายละเอียดดัง ภาคผนวก ๑)

วิธีดำเนินการศึกษา

1. ขั้นตอนการดำเนินการศึกษา

ในการดำเนินการศึกษาค้นคว้า ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน 5 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขั้นการวิเคราะห์ เป็นขั้นตอนศึกษาสภาพปัญหาการจัด การเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อจำแนกกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการแก้ปัญหา จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม การวัดและประเมินผล วิเคราะห์สาระการเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการแก้ปัญหาโดยละเอียด

กำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้ และเนื้อหาย่อยโดยละเอียด ศึกษาหลักการ วิธีการ ทฤษฎี และเทคนิควิธีสร้างสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จากเอกสารต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

1.2 ขั้นการออกแบบ เป็นขั้นตอนการออกแบบอิเล็กทรอนิกส์ แบบประเมินคุณภาพสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เทคนิคชิปป่าโมเดล แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบทดสอบความพึงพอใจ

1.3 ขั้นการพัฒนา เป็นขั้นการสร้างอิเล็กทรอนิกส์ สร้างแบบประเมินคุณภาพสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สร้างกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เทคนิคชิปป่าโมเดล สร้างทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสร้างแบบทดสอบความพึงพอใจ

1.4 ขั้นการทดลองใช้ เป็นขั้นการนำเครื่องมือใช้กับกลุ่มตัวอย่างตามแบบแผนการทดลอง เก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องที่ได้จากการทดลอง

1.5 ขั้นการประเมินผล เป็นขั้นการนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ และสรุปผลการทดลองเขียนรายงานผลการศึกษา

2. แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่มีรูปแบบการวิจัยเป็นแบบกึ่งทดลอง โดยใช้แบบแผนการทดลอง One-Group Pre-test Post-test Design (พิสุทธา อารีราษฎร์. 2551 : 158) รายละเอียด ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แบบแผนการทดลอง

กลุ่มทดลอง	ทดสอบก่อนเรียน	ทดลอง	ทดสอบหลังเรียน
E	T ₁	X	T ₂

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาด้วยตนเอง โดยทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนบ้านคอนหวานหัวหนอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 31 คน เพื่อนำผลจากการทดลองมาวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน และความพึงพอใจของผู้เรียน หลังจากที

เรียนจาก สื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบยัดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยเทคนิคชิปปา เรื่อง ระบบปฏิบัติการวินโดวส์เบื้องต้น โดยมีลำดับขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นและได้วิเคราะห์หาคุณภาพแล้วไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง
  2. ทำการทดลอง โดยเรียนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบยัดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยเทคนิคชิปปา
  3. หลังจากนั้นให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ทำแบบทดสอบหลังเรียนซึ่งเป็นชุดเดียวกับก่อนเรียน
  4. เก็บข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบยัดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยเทคนิคชิปปา ด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจ
  5. รวบรวมข้อมูลทั้งหมดแล้วนำมาวิเคราะห์ผลโดยวิธีทางสถิติ
  6. สรุปผลการทดลอง
4. ระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการทดลองการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามที่ศึกษามี กำหนดระยะเวลาในการทดลองและเก็บข้อมูล ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

วัน/เดือน/ปี	หน่วยที่	เรื่อง	จำนวนชั่วโมง
3 ม.ค. 2554	1	แนะนำระบบปฏิบัติการวินโดวส์ และการเข้าสู่ระบบปฏิบัติการวินโดวส์	2
10 ม.ค. 2554	2	การใช้เมาส์	2
17 ม.ค. 2554	3	การเรียกใช้งานโปรแกรมต่าง ๆ บนวินโดวส์	2
24 ม.ค. 2554	4	การปรับแต่งพื้นหลังของเดสก์ท็อป	2
31 ม.ค. 2554	5	การใช้โปรแกรมถอนมจภาพ	2
	รวม		10

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามกำหนดระยะเวลาแล้วจึงข้อมูลที่จัดเก็บและรวบรวมได้มาวิเคราะห์ดังนี้

1. วิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ผู้ศึกษา นำแบบประเมินคุณภาพสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ มาวิเคราะห์ระดับความเหมาะสมโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยในการวิเคราะห์จะใช้ค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์การประเมินดังนี้ (พิสุทธา อารีราษฎร์, 2551 : 143-151)

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 – 5.00 หมายความว่า เหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 – 4.49 หมายความว่า เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 – 3.49 หมายความว่า เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.50 – 2.49 หมายความว่า เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 – 1.49 หมายความว่า เหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์เฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในงานวิจัยนี้ ใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนนตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00

2. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ผู้ศึกษา นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบฝึกของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในแต่ละเล่ม จำนวน 5 เล่ม มาคำนวณเพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E_1/E_2 ทั้งนี้ผู้ศึกษาได้ตั้งเกณฑ์ประสิทธิภาพในการศึกษานี้ เท่ากับ 80/80 โดยที่ค่า E_1/E_2 ที่คำนวณได้จะนำไปเทียบกับเกณฑ์ดังนี้ (พิสุทธา อารีราษฎร์, 2551 : 154)

ร้อยละ 95 -100	หมายถึง	บทเรียนมีประสิทธิภาพดีเยี่ยม(Excellent)
ร้อยละ 90 -94	หมายถึง	บทเรียนมีประสิทธิภาพดี(Good)
ร้อยละ 85 -89	หมายถึง	บทเรียนมีประสิทธิภาพดีพอใช้(Fair good)
ร้อยละ 80 -84	หมายถึง	บทเรียนมีประสิทธิภาพพอใช้(Fair)
ต่ำกว่าร้อยละ 80	หมายถึง	ต้องปรับปรุงแก้ไขบทเรียน(Poor)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้ศึกษาได้นำคะแนนทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนทั้ง 31 คน จากการสอนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบยัดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยเทคนิคชิปปา เรื่องระบบปฏิบัติการวินโดวส์เบื้องต้น มาคำนวณด้วยสถิติ t-test (dependent) โดยได้ตั้งระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ .05 เมื่อคำนวณค่าสถิติ t-test ได้แล้ว ผู้ศึกษาได้เปิดค่า t จากตารางและนำค่า t ที่ได้จากการคำนวณและจากตารางมาเปรียบเทียบกันเพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยได้ตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้

H_0 : คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของนักเรียนไม่สูงกว่าก่อนเรียน

H_1 : คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4. วิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลของสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ผู้ศึกษานำคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียน มาคำนวณหาค่าดัชนีประสิทธิผลของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยค่าดัชนีประสิทธิผลที่คำนวณได้ ในงานศึกษานี้จะใช้ค่าตั้งแต่ .50 หรือร้อยละ 50 ขึ้นไป (ไชยยศ เรื่องสุวรรณ. 2548 : 131-140)

5. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียน

ผู้ศึกษานำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ได้จากผู้เรียน มาวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจ โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยในการวิเคราะห์จะใช้ค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์การประเมินดังนี้ (พิศุทธา อารีราษฎร์. 2551 : 174)

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50–5.00 หมายความว่า พึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50–4.49 หมายความว่า พึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50–3.49 หมายความว่า พึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.50–2.49 หมายความว่า พึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00–1.49 หมายความว่า พึงพอใจน้อยที่สุด

เกณฑ์เฉลี่ยของระดับความพึงพอใจของนักเรียนในงานวิจัยนี้ ใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนนตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00

6. วิเคราะห์ความคงทนการเรียนรู้

หลังจากดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนแล้ว ผู้ศึกษา

ได้ทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแล้ว หลังจากนั้น 7 วัน ผู้ศึกษาได้ทำการทดสอบ โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดิม และหลังจากนั้น 30 วันนับจากวันที่ทดสอบหลังเรียน ผู้ศึกษาได้ทำการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดิมอีกครั้ง จากนั้นนำข้อมูลมาคำนวณ และนำไปเทียบกับเกณฑ์ 10% และ 30% ที่กำหนดไว้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล โดยเลือกใช้สถิติดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) คำนวณจากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 105)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) คำนวณจากสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนในกลุ่ม

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้คำนวณหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การหาค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ คำนวณจากสูตรดังนี้
(สมนึก กัททิษณี. 2549 : 21)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P แทน ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ
R แทน จำนวนนักเรียนที่ตอบถูก
N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

ขอบเขตของค่า P และความหมาย

0.80 – 1.00 เป็นข้อสอบที่ง่ายมาก
0.60 – 0.80 เป็นข้อสอบที่ค่อนข้างง่าย (ใช้ได้)
0.40 – 0.60 เป็นข้อสอบที่ยากง่ายพอเหมาะ (ดี)
0.20 – 0.40 เป็นข้อสอบที่ยากง่ายพอเหมาะ (ใช้ได้)
0.00 – 0.20 เป็นข้อสอบที่ยากมาก

ค่าความยากง่าย ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ค่าระหว่าง 0.20 – 0.80

2.2 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ โดยใช้สูตรดังนี้
(มนต์ชัย เทียนทอง. 2548 : 133)

$$D = \frac{R_U - R_L}{N/2}$$

เมื่อ D แทน ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
 R_U แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูกในกลุ่มเก่ง
 R_L แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูกในกลุ่มอ่อน
N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ขอบเขตของค่า D และความหมาย

0.40 ขึ้นไป	อำนาจจำแนกสูง	คุณภาพดีมาก
0.30 - 0.39	อำนาจจำแนกปานกลาง	คุณภาพดี
0.20 - 0.29	อำนาจจำแนกปานกลาง	คุณภาพพอใช้ได้
0.00 - 0.19	อำนาจจำแนกปานกลาง	คุณภาพใช้ไม่ได้

ค่าอำนาจจำแนก ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

2.3 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยวิธีคูเดอร์-ริชาร์ดสัน
(Kuder- Richardson : KR) ใช้สูตร KR-20 โดยมีสูตรดังนี้ (พิสุทธา อารีราษฎร์. 2551 : 137)

$$r_t = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right\}$$

$$S_t^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N^2}$$

เมื่อ r_t แทน สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ
 n แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ
 p แทน สัดส่วนของผู้เรียนที่ทำข้อสอบข้อนั้นถูกต้องกับผู้เรียนทั้งหมด
 q แทน สัดส่วนของผู้เรียนที่ทำข้อสอบข้อนั้นผิดกับผู้เรียนทั้งหมด
 S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนสอบทั้งฉบับ
 N แทน จำนวนผู้เรียน

2.4 ค่าความเที่ยงตรง(Validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ โดยใช้สูตรดัชนีค่าความ
สอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) (พิสุทธา อารีราษฎร์. 2551 : 120)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.5 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน เรื่อง ระบบปฏิบัติการวินโดวส์เบื้องต้น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และก่อนเรียนและ
หลังเรียน โดยใช้สถิติทดสอบค่า t (t -test Dependent) (พิสุทธา อารีราษฎร์. 2551 : 161)
โดยใช้สูตร t -test (dependent)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{(N-1)}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤต

D แทน ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

Σ แทน ค่าผลรวม

2.6. สถิติที่ใช้หาค่าดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index) ใช้สูตรดังนี้
ประสิทธิผลของ Goodman Fletcher and Schneider ดังนี้ (เผชิญ กิจระการ. 2545 : 31-32)

$$E.I = \frac{\text{ผลรวมคะแนนทดสอบหลังเรียน} - \text{ผลรวมคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}{(\text{คะแนนเต็ม} \times \text{จำนวนนักเรียน}) - \text{ผลรวมคะแนนทดสอบ}}$$

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY